

Viken Underholdning AS
Frøyas gate 15
0273 OSLO

Saksbehandler
Monica Alisøy Kjelsnes

Vår dato
30.01.2024

Deres dato

Deres ref.

Schpell - vedtak med pålegg om stans av ulovlig markedsføring av pengespill

Lotteritilsynet viser til vårt brev av 20. november 2023 til Tiergarten Marketing Ltd., Baris Entertainment AS v/Sebastian Brevik og Viken Underholdning AS v/Henrik Lie Viken med varsel om vedtak med pålegg om stans av ulovlig markedsføring av pengespill på nettstedet Schpell.com og Schpell sine kanaler på Twitch, Kick, Youtube, Instagram og Discord. Videre viser vi til e-post fra Baris Entertainment AS v/Sebastian Brevik 4. desember 2023 og e-post fra Tiergarten Marketing Ltd. 3. januar 2024 med merknader til vedtaket som er varslet.

Lotteritilsynet har ikke mottatt merknader til vedtaket som er varslet som endrer vårt syn på saken. Det markedsføres fortsatt pengespill som ikke er tillatt i Norge på de nevnte kanaler. Etter Lotteritilsynets vurdering skjer markedsføringen i Norge og/eller fra utlandet rettet mot det norske markedet. Dette gjennom bruk av norske selskap og personer i markedsføringen som i hovedsak treffer et norsk publikum.

Virksomheten til Schpell rammes av markedsføringsforbudet i den norske pengespilloven, og Lotteritilsynet finner grunnlag for å fatte vedtaket som er varslet. Vedtaket med pålegg om stans blir rettet til Tiergarten Marketing Ltd., Baris Entertainment AS v/Sebastian Brevik og Viken Underholdning AS v/Henrik Lie Viken, som vi på bakgrunn av opplysningene i saken, finner å kunne holde ansvarlige.

Lovgrunnlag

Lotteritilsynet skal føre tilsyn med at bestemmelser som er gitt i eller i medhold av lov 1. januar 2023 nr. 12 om pengespill (pengespilloven) blir overholdt.

Den som vil tilby pengespill rettet mot Norge kan bare gjøre dette etter tillatelse jf. pengespilloven § 4. Slik tillatelse kan som hovedregel kun gis til ikke-fortjenestebaserte organisasjoner. Pengespill som har høye premier, høy omsetning eller høy risiko for å skape spilleproblemer kan bare tilbys av Norsk Tipping og Norsk Rikstoto jf. pengespilloven § 10. Norsk Tipping har enerett til å tilby online kasinospill, bingospill og skrapespill, samt oddsspill og lotterispill med omsetning over 360 millioner kroner årlig og premier over 2 millioner kroner, jf. pengespillforskriften § 20. Norsk Rikstoto er gitt enerett til å tilby pengespill på hest etter pengespilloven § 14.

Det er forbudt å tilby eller medvirke til å tilby pengespill som er rettet mot det norske markedet uten å ha tillatelse fra norske myndigheter. Dette følger av pengespilloven § 4 første ledd. Forbudet rammer alle pengespill som tilbys fra Norge, og alle pengespill som er rettet mot det norske markedet fra utlandet. Betalingsformidling av innsats og gevinst til pengespill som ikke har tillatelse i Norge er forbudt. Dette fremgår av pengespilloven § 5. Betalingsformidlingsforbudet gjelder for alle pengespill som ikke har tillatelse av norske myndigheter, også de som ikke er rettet mot det norske markedet.

Etter pengespilloven § 6 andre ledd bokstav a) er det forbudt å markedsføre eller medvirke til å markedsføre pengespill som ikke er tillatt etter pengespilloven. Markedsføringsforbudet rammer vidt og vil omfatte all aktivitet som blir iverksatt for å fremme omsetningen av pengespill som ikke har tillatelse i

Norge, jf. forarbeidene til pengespilloven, Prop. 220 L (2020-2021) Lov om pengespill punkt 9.4.2. Dette er uavhengig av om markedsføringen skjer mot vederlag eller ikke. En grense går likevel mot ytringer som er beskyttet av grunnlovens prinsipp om ytringsfrihet.

Ved ny pengespillov som trådte i kraft i 2023, ble innholdet i forbudet mot markedsføring av pengespill uten tillatelse i Norge videreført fra tidligere lotteri- og pengespillov, og medvirkningsansvaret ble tydeliggjort. I forarbeidene til pengespilloven, Prop. 220 L (2020-2021) Lov om pengespill, punkt 9.4.4, fremgår det at det vil bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfellet om en aktivitet ellers vil være å regne som medvirkning til markedsføring av pengespill. Det fremgår videre at det i denne vurderingen vil måtte legges vekt på hvem som er avsender av informasjonen, hvem som tar initiativ til å gi informasjonen, innholdet og utformingen av informasjonen og hvordan informasjonen er presentert og formidlet. Det vil blant annet være relevant å se på hvordan aktiviteten blir oppfattet av publikum, jf. Rt. 2000 s. 46 («Draktreklame»). Dersom publikum oppfatter aktiviteten som en invitasjon til å spille, vil aktiviteten som hovedregel omfattes av forbudet. Aktiviteter som ikke fremmer omsetningen av pengespill og som heller ikke oppfattes av publikum som tilbud eller markedsføring av disse spillene, vil derimot som hovedregel ikke være omfattet av forbudet.

Forbudet mot å markedsføre eller medvirke til å markedsføre pengespill som ikke har tillatelse vil ramme slike handlinger i Norge. I tillegg rammer forbudet slike handlinger fra utlandet som er *rettet mot Norge*, jf. pengespilloven § 3. Av forarbeidene til pengespilloven, Prop. 220 L (2020-2021) Lov om pengespill punkt 9.1.5., fremgår det at hvorvidt markedsføringen er rettet mot Norge beror på en helhetsvurdering av blant annet følgende vurderingsmoment:

- om spilltiden tilbyr norsk som språk
- om spilltiden tilbyr bruk av norsk valuta
- om selskapet bak aktiviteten er norsk eller har tilknytning til Norge, for eksempel med norsk adresse
- om spilltiden markedsfører seg i norske kanaler
- om spilltiden bruker norske personer i markedsføringen
- om overskudd fra spillaktiviteten øremerkes norske organisasjoner
- om spilltiden viser til norske hjelpetilbud som Anonyme Gamblere Norge, Blå Kors Norge eller Hjelpelinjen
- om spilltidselskapet aktivt forsøker å omgå betalingsformidlingsforbudet

Formålet med pengespilloven er å sikre et kontrollert og ansvarlig tilbud av pengespill i Norge. Pengespilloven § 1 slår fast at formålet med reguleringen er å forebygge spilleproblemer og andre negative konsekvenser av pengespill, og å sikre at pengespill gjennomføres på en ansvarlig og trygg måte. Samtidig legger reguleringen til rette for at overskudd fra pengespill går til ikke-fortjenestebaserte formål.

Pengespilltjenester er ikke harmonisert innenfor EU/EØS-området. En tjenesteleverandør som er etablert i et EØS-land har altså ikke noe krav på å kunne tilby sine pengespilltjenester uhindret i et hvert annet EØS-land. Rettspraksis fra EU-domstolen og EFTA-domstolen gir medlemslandene en vid skjønnsmargin til å fastsette egne reguleringer på pengespillområdet. Disse kan innebære restriksjoner i adgangen til å tilby pengespill, men også i adgangen til å drive annen tilknyttet virksomhet, som for eksempel markedsføring av pengespilltjenester. Slike restriksjoner må imidlertid være begrunnet i legitime hensyn, og tiltaket må være egnet og nødvendig for å nå de legitime hensynene. Enerettsmodellen er en berettiget restriksjon, og er ikke i strid med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen. Dette er også slått fast i flere rettsavgjørelser.

Ved forhold i strid med pengespilloven kan Lotteritilsynet gi pålegg til de ansvarlige om å rette det ulovlige forholdet eller fastsette at den ulovlige virksomheten skal opphøre eller stenge, jf. pengespilloven § 32. Videre kan Lotteritilsynet treffe vedtak om tvangsmulkt for å få gjennomført pålegget jf. pengespilloven § 33. Lotteritilsynet kan også ilegge overtredelsesgebyr mot den som forsettlig eller uaktsomt overtrer forbudet mot å markedsføre eller medvirke til å markedsføre pengespill som ikke er tillatt etter pengespilloven, dersom overtredelsen er vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger jf. pengespilloven § 36.

Brudd på regelverket kan også medføre straff i form av bøter eller fengsel, jf. pengespilloven § 37.

Lotteritilsynets vurdering

Som ulovlig markedsføring av pengespill eller medvirkning til dette, regnes all aktivitet som blir iverksatt for å fremme omsetningen av pengespill som ikke er tillatt i Norge. Dette omfatter blant annet annonser, lenker, og annen reklame for pengespill som tilbys ulovlig i Norge, i aviser, magasin, radio, på TV, strømmetjenester, nettsteder, blogger og i sosiale medier.

Eksempler på aktiviteter som i utgangspunktet vil kunne rammes av forbudet mot å markedsføre eller medvirke til å markedsføre pengespill og pengespillselskap som ikke er tillatt i Norge er følgende:

- å publisere innlegg på sosiale medier der man lenker til og/ eller viser logo til slike pengespill
- å dele video/ bilder av at man spiller pengespill uten tillatelse
- å delta på arrangement i regi av slike pengespillselskap og dele bilder av dette i sosiale medier
- å delta i reklamefilmer for slike pengespillselskap
- å la seg avbilde eller legge ut bilde med bruk av logo eller erstatningslogo for slike pengespillselskap
- bruk av hashtag med navn til slike ulovlige spillselskap eller annet som kan relateres til slike
- annen salgsfremmende omtale av slike pengespillselskap eller spilltilbud, for eksempel henvisning til bonuser og lignende.

Forbudet mot å markedsføre og medvirke til å markedsføre pengespill som ikke er tillatt i Norge rammer også annonser, lenker og annen reklame for affiliasider og kasinoportaler for slike pengespill.

Lotteritilsynet har gjennomført tilsyn med Schpell sine aktiviteter på nettstedet Schpell.com og Schpell sine kanaler på Twitch, Kick, Youtube, Instagram og Discord. Basert på tips vi har mottatt og egenkontroll er det Lotteritilsynets syn at Schpell på nettstedet og kanalene som er nevnt driver utstrakt markedsføring av pengespill i strid med pengespilloven § 6 andre ledd bokstav a). Dette gjennom markedsføring av pengespill som ikke er tillatt i Norge og gjennom markedsføring av affiliates-virksomheten Schpell.

Markedsføringen er for pengespill som tilbys uten tillatelse i Norge, som innebærer høy risiko for å skape spilleproblemer, og treffer en ung målgruppe som har et særlig behov for å bli beskyttet mot slike pengespill.

Markedsføringen skjer på kasinoportalen Schpell.com, hvor det annonseres og lenkes til pengespill som ikke er tillatt i Norge, med tilbud om bonuser, giveaways og lignende. Dette blant annet for pengespillene Shotz, Luckydays, Mobilebet, Lilibet, ComeOn, CasinoFriday, High Roller, Betzino, Slotbox, Polestarcasino, Wildz, Rooster og Spinang med flere. I tillegg publiseres det videoer av norske profiler som spiller slike pengespill på dette nettstedet.

Markedsføringen skjer videre i Schpell sine kanaler på Twitch, Kick og Youtube, gjennom bruk av norske profiler som strømmer deltakelse i pengespill som ikke er tillatt i Norge, og deling av videoer og innlegg der det lenkes til, opplyses om og/eller vises logoen til slike pengespill, og til Schpell. På bakgrunn av opplysningene i saken legger Lotteritilsynet til grunn at det skjer tilsvarende markedsføring av pengespill, og av affiliates-virksomheten til Schpell, i deres kanaler på Instagram og Discord.

Dette er aktiviteter som fremmer omsetningen av pengespill, og er å anse som brudd på forbudet mot å markedsføre eller medvirke til å markedsføre pengespill som ikke er tillatt etter pengespilloven § 6 andre ledd bokstav a).

Tiergarten Marketing Ltd. har i merknader til vedtaket som er varslet vist til at Schpell er et internasjonalt merkenavn som retter seg mot et internasjonalt marked og ikke enkelte markeder særskilt, og at all kommunikasjon er på engelsk. Baris Entertainment AS v/Sebastian Brevik har i merknader til varselet opplyst at han er innleid av Tiergarten Marketing Ltd. for å streame live på Twitch, noe han oppfatter som lovlig. Lotteritilsynet har ikke mottatt merknader til vedtaket som er varslet fra Viken Underholdning AS v/Henrik Lie Viken.

Forbudet mot å markedsføre eller medvirke til å markedsføre pengespill som ikke er tillatt i Norge rammer både handlinger som skjer *i Norge* og *fra utlandet rettet mot Norge*. Det er Lotteritilsynets syn at den norske pengespilloven vil gjelde for virksomheten til Tiergarten Marketing Ltd. og tilknyttede norske selskap og personer som benyttes i markedsføringen, slik denne er innrettet i dag, jf. pengespilloven § 3.

På bakgrunn av opplysningene i saken er det Lotteritilsynets vurdering at Tiergarten Marketing Ltd. markedsfører eller medvirker til å markedsføre pengespill som ikke er tillatt *i Norge*. Dette gjennom avtale med og bruk av norske selskap og personer i markedsføringen som de norske profilene Sebastian Brevik og Henrik Lie Viken. Forbudet mot å markedsføre eller medvirke til å markedsføre pengespill som ikke er tillatt i Norge vil også ramme disse personene og eventuelt andre norske selskap og personer som bistår Schpell i markedsføringen direkte.

Videre vil bruken av norske personer i markedsføringen, som i hovedsak treffer en norsk målgruppe og ikke et internasjonalt publikum, innebære at virksomheten i alle tilfeller må anses som *rettet mot det norske markedet*. Vi viser her til forarbeidene til pengespilloven, Prop. 220 L (2020-2021) Lov om pengespill, punkt 9.1.5 hvor det fremgår at det i vurderingen av hvorvidt markedsføringen er rettet mot et norsk publikum blant annet er relevant å se på om det benyttes norske personer i markedsføringen.

Lotteritilsynet registrerer at bruken av norsk språk og norsk valuta på Schpell.com og i tilhørende kanaler med få unntak har opphørt etter at vi sendte varsel om vedtak. Vi presiserer at det ikke er avgjørende for vår vurdering at det ikke lenger blir benyttet norsk språk og valuta i Schpell sine kanaler. Så lenge markedsføringen skjer *i Norge* eller må ansees som *rettet mot det norske markedet* vil aktiviteten være omfattet av pengespilloven. Dette vil være tilfellet om selskapet benytter norske selskap og personer som tiltrekker seg et norsk publikum i markedsføringen, noe som etter vårt syn er tilfelle i denne saken.

Vedtak

Med hjemmel i pengespilloven § 32 jf. § 6 andre ledd bokstav a) fatter Lotteritilsynet følgende vedtak med pålegg om stans:

Tiergarten Marketing Ltd., Baris Entertainment AS v/Sebastian Brevik, Viken Underholdning v/Henrik Lie Viken og andre tilknyttede norske selskap eller personer må stanse å markedsføre eller medvirke til å markedsføre pengespill som ikke er tillatt i Norge på nettstedet Schpell.com og Schpell sine kanaler på Twitch, Kick, Youtube, Instagram og Discord, i Norge og fra utlandet rettet mot Norge. Pålegget gjelder også slik markedsføring av pengespill i andre kanaler som Schpell benytter, og markedsføring av affiliates- virksomheten Schpell.

Frist for å etterkomme vedtaket settes til 20. februar 2024.

Dersom det ulovlige forhold ikke er opphørt etter 20. februar 2024 vil Lotteritilsynet vurdere å fastsette en tvangsmulkt for å gjennomføre vedtaket, jf. pengespilloven § 33 første ledd. Dette som en engangsmulkt eller som løpende dagmulkt frem til det ulovlige forhold er opphørt. Dersom Lotteritilsynet har særlig grunn til å tro at den som har brutt loven, eller vedtak fastsatt med hjemmel i loven, vil begå nye brudd av samme art, kan Lotteritilsynet også på forhånd fastsette en tvangsmulkt som løper fra tidspunktet for en ny overtredelse. Slik forhåndsfastsatt tvangsmulkt kan fastsettes for inntil ett år, jf. pengespilloven § 33 andre ledd. Lotteritilsynet kan også ilegge overtredelsesgebyr mot den som forsettlig eller uaktsomt overtrer pengespilloven § 6 andre ledd, dersom overtredelsen er vesentlig eller har skjedd gjentatte ganger, jf. pengespilloven § 36.

Klage

Dere har rett til å klage på dette vedtaket, jf. forvaltningsloven § 28. Klagen sendes Lotteritilsynet, jf. forvaltningsloven § 32. Fristen for å klage er tre uker, jf. forvaltningsloven 29. Lotterinemnda er klageinstans for enkeltvedtak fattet av Lotteritilsynet, jf. pengespilloven § 29.

Lotteritilsynet kan beslutte at et vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort jf. forvaltningsloven § 42.

Partene har anledning til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter etter forvaltningsloven §§ 18 m.fl. og § 19.

Med hilsen

Monica Alisøy Kjelsnes
seniorrådgiver jurist

Rannveig Gram Skår
seniorrådgiver jurist

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Mottakere:
Tiergarten Marketing Ltd.
Viken Underholdning AS
BARIS ENTERTAINMENT AS